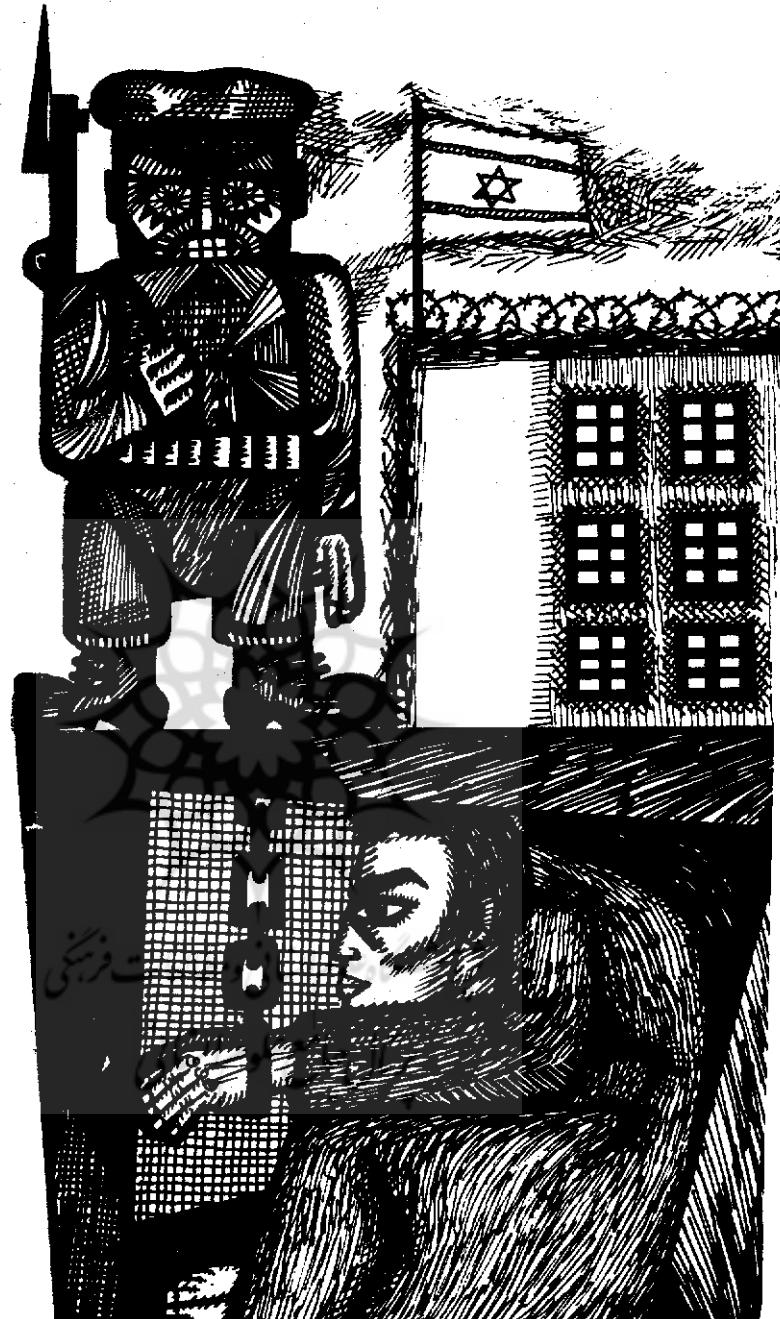

بَلْهَوْنَجَان

تقدیم به کودکان فلسطینی ،
مبارزان آینده سرزمین فلسطین

در باره آوازها و خوانندگان

شایع شد . این خبر همچون صاعقه‌ای بر تیره پشت اعراب فرود آمد . مردم هوزاز ناباوری شکست ارتش منظم عرب به خود نیامده بودند ، درجنین بجوبهای اخبار عملیات چریکی جسته و گریخته شنیده شد . مردم شنیدند که تنی چند از فلسطینی‌ها ، فاتحان جنگ شش روزه را به مبارزه طلبیده اید و به عمق اسرائیل رخنه کرده‌اند ، این درست در زمانی بود که اسرائیل به جهانیان اعلام کرده بود که مرزهایش می‌گذاری شده و به دستگاه‌های الکترونیکی مجهز است . در این هنگام رادیوگزارش نوع جدیدی از جنگ را آغاز کرد : کارخانه فسفات در «سدوم» و متعاقب آن کارخانه پلاستیک سازی در «برشا» منفجر شد . انفجار پالایشگاه نفت الاث ، در حیفا آن‌جا رگره صنعتی دوج در ناصریه و ... هر یک از این عملیات ، آغاز یک سرود جدید بود .

«جنیش آزادی بخش فلسطین» سرکراستگاه رادیویی نداشت ، ولی می‌توانست بنابر اوضاع متزلزل سیاسی پایتخت کشورهای عرب ، از ایستگاه‌های دولتی ، وقت به عاریت بگیرد و اخبارش را بفرستد و آوازهایش را پخش کند .

در آغاز آوازها ، همچون شمار جنگ‌خوبیان اندک بود . بنظر میرسید که پارهای از آنها در آشتفتگی سروده شده‌اند یکی از اولین سرودهایی که از رادیو پخش شد «پلاذری» (شهرمن) نام داشت . آهنگ این سرود از یک آواز ملی مصری گرفته شده بود .

کلمات عوض شده بود تا نشاند هنده زمینه ذهنی فلسطینی‌ها باشد . کلمات دواینجاه مانند اسلحه زنگ زده کماندوها بود ، به سلاح‌هایی می‌مانست که ارتش شکست خورده عرب در میدان جنگ بجا نهاده بود ، همچون سلاحی بود که از دشمن به غنیمت گرفته شده بود . بالافزایش داوطلبان به نبرد مسلحانه و تشدید عملیات ، این گونه آوازها چند برابر شد . زبان عربی کلاسیک که آوازهای اولیه را به کار می‌گرفت منسخ گردید . آوازهای

رادیو برای یک عرب به همان اندازه ضروری است که اتوبیل برای یک آسیکانی . امروزه رادیو اشاعه دهنده ستن گستردۀ شفاهی اعراب است ، همچنانکه برای یک آسیکانی اتوبیل به متابه جواز ورود به آزادیهای خاصی است که مدت‌ها آزویش را داشته است .

اگر یک عرب توانائی خرید یک رادیو را نداشته باشد ، کافی است به بازار برود ، آنچه که رادیویی مغازها به صدای بلند روشن است ، یابه نزدیکترین قهوه‌خانه سری بزدجاجی که مردم بپرسی صندلیهای کوتاه چسبیده بهم نشسته‌اند و قلیان دود می‌کنند ، یابه خانه همسایه‌اش برود که محل خودمانی تری است . رادیو همیشه چیزی دارد که به شنیدنش بیارزد : تلاوت قرآن ، آوازهای شنیدنی و سورد علاقه و اخبار .

در زمان جنگ یاد ر موقع حساس سیاسی ، ازدحام مردم در خیابانها و میدانهای دهات پیشتر می‌شود ، مردمی که دور یک رادیو ترازیستوری جمع شده‌اند . گوئی این دستگاه‌چونان ملی خون برگ این گروهها می‌دمد . برای بیش از بیست سال ، فلسطینیهای رانده شده از مسکن و مأوای خود در هر دو سوی سیم خاردار به جمع شدن به گرد رادیو عادت کرده‌اند تا خبری از وضعیت اقوام و نزدیکان خود که توسط مرزهای همیشه در حال گسترش اسرائیل از آنان دور مانده‌اند ، بشنوند .

من برآنم تادریارة همه این چیزها صحبت کنم ، چون این آوازهای جسورانه که گروههای مردم مشتاقانه به آنها گوش می‌دهند ، اولین بار از رادیو پخش شده است . همان دستگاهی که برای عده زیادی از اعراب و سیله‌ای بوده است برای فرار از حقیقت و خون و نیرنگ .

* * *

بعداز جنگ ژوئن ۱۹۶۷، آرامش اضطراب آوری حکمرانی بود . ناگهان خبر استعفای عبدالناصر

پسری معبد سکوت را . اگر مرگ (مکوت) ما را غافلگیر کند ، به گفته چه گوارا « گودرسد ، اگر شعار ما برای پیکار ، گوش شنوائی یافته و . . . » چنین است که این آوازها مانندتند اسب برمیچرمه میشود . محتوای این آوازها ساده و روشن است و در اکثر سواعق بدون توجه به علم معانی و بیان ، تنها تکرار خستگی ناپذیر لغاتی چون « زخم » ، « زنجیر » ، « آتش » و « جاده » است . اما چنین لغاتی به گوش یک فلسطینی همانند بخوردگلوله به هدف است .

از سراینهای که مدام در معرض صداهای انفجار نارنجک و توب است ، نمی توان توقع خلق یک شاهکار موسیقی داشت . سراینه این آوازها در محل « مکونت محقر کرباسی خود » ، تنها با صدای وزش باد آشناست . به همین دلیل « بقا » و « بردباری » کلمات رایج آوازهایشان است . ریتم همچون نبض این آوازها ، حقیقت تلغی است که بیوسته در جریان است . اصطلاحات همچون بهمات یک رزمجوی چریک به دشواری به دست می آید .

چنگ چریکی در زمانی شروع شد و رویه گسترش نهاد که اسلحه قابل حمل در دسترس قرار گرفت ، همچنانکه آلات موسیقی مانند « دوربوقه » ، « تار » و « نقاره » توسعه یافت تا بتواند بهتر دستهای خالیشان را برای اجرای آوازهای چریکهای فلسطینی پر کند مابقی می ماند قدرت صوت پسری که آمیخته ای است از هماهنگی و خشوت و تاتفاق ادامه دارد .

آیا این سرودها نواهای آزادیبخش فلسطین است ؟ مطمئناً خیر . به آنها گوش بد هید . ابوالحسن زانی گفته بود : « مامی بایستی اولین نارنجک را زیر گوش روتاییان بصدا درسی آوردم ، بطوری که آنان بتوانند نوای آزادی سر زینیشان را بشونند . در حقیقت این تنها نوای آزادی است ، به این آوازها گوش بسپارید ، آنها را درک خواهید کرد . این تنها آغاز راه است ، نبرد ادامه دارد ، چون فلسطین زنده است .

« کمال ابوالعلاء »

ترجمه : ف. شیخ الاسلامی

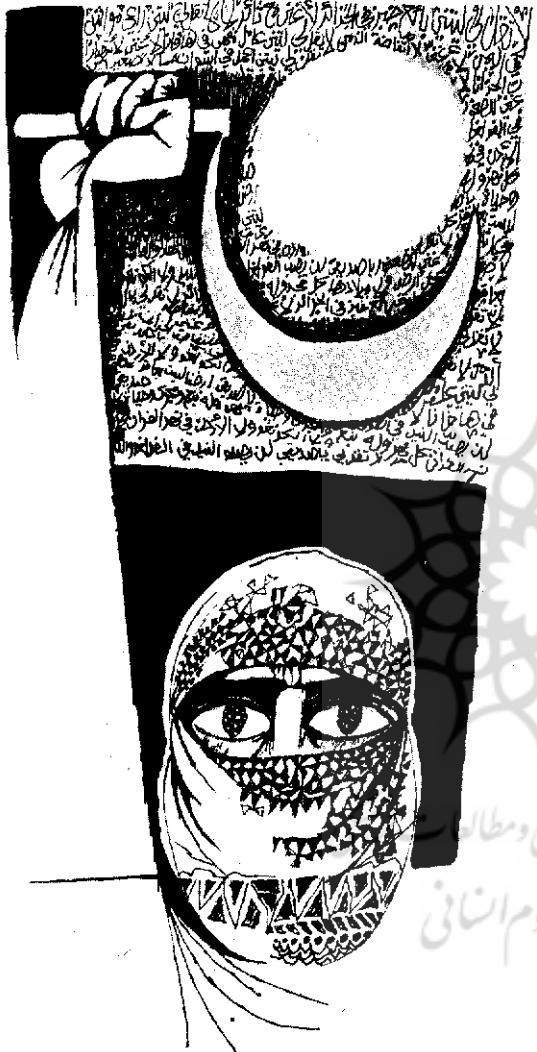
جدید بالهجه های غیر ادبی دهات فلسطینی سروده شد . فلسطینی ها در ارد و گاه ها ، « مقام » را برمی گزینند و با آن شروع به رقص میکرند ، آنگاه اشعار خود را به آوازها می افزودند . گروه دانشجویان و کارگران و روزستانیان با هر آهنگ جدید ، خود را به یکدیگر نزدیکتر احساس می کردند .

اکنون این سوال پیش می آید که این سرودها چگونه سروده شده که هنوز تکان دهنده اند ؟ در آن زمان هیچکس چنین « شوالی نکرد . این سراینه کان ناشناس مانند ، همان طور که ابو خالد ، ابو یونس ابو ایوب در زندگی و مرگشان رزمندگان ناشناسی باقیماندند . مبارزانی که هنوز چشمانشان از زیر « کفایه » هایشان برق می زند .

福德ائی که از ارد و گاههای پناهندگان می آمد ، به دنیائی یا هی گذاشت که ستایش شخصیت مقام رهبری همه چیز را تحت الشاعر قرار داده بود ، تا آنچه که چهره عبد الناصر در صدای ام کثوم هم سعکس بود . شکست ارتش های منظم عرب در جنگ ۱۹۶۷ ، شکست بی چون و چرا قدرت پوشالی بود که مدت های زیاد از بالا به پائین تحمیل شده بود . زمینه برای ظهور قدرت جدیدی مهیا می شد که این بار تکیه بر جامعه داشت ، این آوازها ریشه در نواهای داشت که در حال جوشش بود . این آوازهای مریوز ، پاسخی بودیه خونهای ریخته و دعوتی بود برای واکنش .

این آوازها به صورت گروهی اجرا میشد ، چون در موسیقی سنتی عرب هیچگاه تماشاگری اراده نبوده . هر کس میتواند آواز را در حضور دیگران شروع کند و یقیه به وی بیرون ندند . در اینجا بدون توجه به سهارت در اجرا ، صدای شنوونده و خواننده بهم می آمیزد . بالاترین حد لذت شنوونده و خواننده وقتی است که دیوار سکوت دریک کلاس پر از شاگرد ، دریک سلوی پراز زندانی ، در راه پیمائی در یکی از خیابانهای عمان ، در اعماق یک غار دور افتاده ، زمان استراحت بین دونبرد ، در میدان یک دهکده و دریک حیاط میشکند . سکوت در چنین لحظاتی برای یک عرب همانند مرگ است و هر چریک مرگ را همانگونه به مبارزه می طلبد که صوت

راه من ستیزه است.

آنگاه که به خاک می‌افتم و نمیدانم باریشان
خون‌آلود خود چکنم،
هنگامی که از جراحاتم خون جاری است و
سلامی در دسترسم نمانده،
هنگامی که لاشخواران دشت برمن می‌تاژند،
من برای ستیز خویش رفت‌ام... آنگاه، برادران!
ستیز هرا ادامه دهید...

جشن پیروزی
من در جشن پیروزیم، من پای در راه جشن
پیروزیم.

با خوبیها ستاندن... سوگند خورده‌ام که
خوبیهای مردانمان را بستانم.
من در «نابلس» آزاده‌ام، و نیز در «خان»
یونس آزاد.

من، سرزمین آتششان خویشم، من کوه
آتششانم، من زمانه‌ام، من افلاطیم.
مبارز از مرگ نمی‌هرسد. اوبارها خود نفس
مرگ است.
من، مسلسل خویش دردشت، بوسزمین
خویش، در جشن پیروزی،
گام می‌نهэм.

به پروردگار سوگند می‌خورم که هرگز رخ از
دشمنان نتابم.

مبارز با دشمن، جز بزبان آتش و توپخانه
سعن نمی‌گوید.

پرچم را برافراز و در سرزمین بستیزه درآی
خلق من، بر جسم و قامت من پیش می‌روند.
پرچم‌های پیروزی و آزادی در جشن پیروزی
سرزمین من
با هتزاز است.

من سرخشم

من سرخشم ، من سرخشم.
 من بر سرزمین خویشم و سرخشم.
 آنگاه که توشه راهم را نیز بیغما برند، سرخشم.
 و نیز اگر کودکانم را خون ریزند، سرخشم،
 و اگر خانه‌ام را خراب کنند نیز.
 آهای چهاردیواری خانه‌ام !
 من در سایه تو سرخشم.
 من به دم‌های نفس پدرم، به چویدستش و به
 بلندی قامتش سرخشم :
 و آنگاه که پرچم سرزمین را بر می‌افرازم
 اگر دستم را نیز قطع کنند، سرخشم .
 و پرچم را به دست دیگر بر می‌افرازم... من سرخشم
 به باع و بوستانمان سرخشم و با عزم وایمانم
 سرخشم،
 و نیز با چنگ و دندانم...
 و آنگاه که جسمم را سوراخ کنند نیز
 سرخشم

برپشت تپه‌ها ...

برپشت و دامن تپه‌ها، بادراء، ازما پرس!
 کوههای آتشفشنان را ازما پرس!
 و نیز غارها را...
 حدیث ما را از زمینت پرس و از کشتگاهت
 که رد پای انقلابی‌ها را در خود دارند ،
 گامی بشرق رو، و گامی به غرب
 همه‌جا، گردبادها خواهی دید و بوی ستیزه را
 نفس خواهی کشید
 برکوهها و دشت‌ها، بزرگواری می‌یابی و
 سرفرازی را.

مرا با خویشتن بر

ای که خانه و فرزندان و کاشانه و نور و
گرمایش را رها کرده‌ای
مرا با خویشتن بر، بیخواهم در کنار مبارزین
سرودخوانان بمیرم.

مرا با خویشتن بر، مرا با خویشتن بر، مرا
با خویشتن بر،
برادر! مرا با خویشتن بر.

ای که بیش از من پا در راه نهاده‌ای
من نیز چون تو، تشنۀ سپیده دیدم.
و پیروزی سیرابم خواهد ساخت.

مرا با خویشتن بر، مرا با خویشتن بر،
با خویشتن بر،
مرا با خویشتن بر که یک جاماندن دلم را
پیر ساخت.

و خود نیز پیر شدم.
و آنگاه که ترا دیدم، بار دیگر جوانی از
سرگرفتم و با خویشتن گفتم: «یافتم، یافتم»
مرا با خویشتن بر، مرا با خویشتن بر،
با خویشتن بر.

وصیت شهید

قلمت را با خون من رنگین کن و آنچه را
میگوییم بنویس.

لبانم را بنگر که هوشمندانه شعار می‌دهد...
و مرا که ترانه می‌خوانم...
آنچه بر لبانم میگذرد، آرزوهای زخم خورده‌ای

است که به لب
چون نمازی جاری است.

انسان به سلاح خویش ایمان آورده است، به
سلاحی که به پیروزی کشیده می‌شود،
و به خونی که بر خاک میریزد.

پژوهشکاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

وصیت را با خون من رنگین کن و آنچه را
میگوییم بنویس.

به تمام مردان بنویس. بنویس که برادران!
خویشان!

من وصیت خویش بنوشتام.
وصیت من، رسالت نسل من است. برادران
شما نشانه سپیده دمانید.

شما انجام شب سیاهید.
اگر من درگذشم، رسالت را بانجام رسانید
و بردبار بکوشید...

عرب فلسطینی...

خونم، یارم، شهرم، نامم، همه این است،
عرب فلسطینی.

من جرقه خرم آتش انقلابیم،
من همان نیزه‌ام که یک بار بدست خود
پرتابش کردہ‌ام.

ومن انبار آتش سلاحی آتشیم.
دستان من در « یافا »، « رمله »، « قدس »
اسلحة را در خود می‌فشارد.

من انقلاب سرزین اشغال شده خویشم.
آنک تنها راه آزادی است؛

که با دستان مبارزین هموار می‌شود.
ما با دستان خالی می‌جنگیم، و با خنجر تیز،
با دشنه، با موشک، و با توپ‌هایان.
انقلاب، تنها راه ماست.

خونم، یارم، شهرم، نامم، همه این است ؟
عرب فلسطینی.

راه ما...

ژوهشکار علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

آهای برادر! من بارها، خرسند، بر سر زینمان
خفته‌ام.

در آغوشش گرفته‌ام و بر تربت‌ش بوسه زده‌ام.

اکنون اما، خون سرخ مرا می‌بینی که چونان
شعله بهر سویش می‌پاشد،

این راه انقلاب ماست... سپیده دم را بزودی
مردم ما خواهند دید.

سو گند انقلابی

نه صلح، نه تسلیم، نه... میلیونها بار نه...
به طوفانی که پدرانمان برآورد از خته آند، سو گند
سو گندی که هر قطره خونی که از جراحتی
بر جهد تکرارش میکند.

سو گندانی که دل خصم را ازیم میارزند،
و وامیداردن

که درهای آسمان را کوختن گیرد.
سو گند که نه صلح، نه تسلیم، نه... میلیونها
بار نه...

از هر گلوئی، از دهانه هر تنگی،
از هر مسلسلی و دهانی و از هر رگی که هنوز
خونی در خود دارد،
و از چشمان یتیمان... نه صلح، نه تسلیم
نه...

میلیونها بار نه،
انسان پیشانی به خاک نمی ساید
دستان انسان پیهوده نمی ماند
انسان در راه پیروزی می تازد
و زندگی از دشمنان می ستاند.
و رعدسان فریاد می زند: نه صلح،
نه تسلیم،
نه...

میلیونها بار نه...

